

Міністерство освіти і науки України  
Відділ освіти, культури, молоді та спорту  
Старовижівської районної державної адміністрації  
Загальноосвітня школа І-ІІ ступеня с.Шкроби

**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Директор ЗОШ І-ІІ ступеня с.Шкроби  
Мороз Н.П.  
30.08.2019 р.



**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА**  
**базової середньої освіти**  
**загальноосвітньої школи І-ІІ ступеня с. Шкроби**

**СХВАЛЕНО**  
Протокол засідання  
педагогічної ради  
ЗОШ І-ІІ ступеня с.Шкроби  
30.08.2019 р. № 1

# ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

## базової середньої освіти

### Розділ 1.

#### Призначення школи та засіб його реалізації

*Освітня програма базової середньої освіти загальноосвітньої школи I-II ступеня с.Шкроби розроблена згідно Закону України «Про освіту», Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 та на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405.*

*Тривалість реалізації освітньої програми школи II ступеня п'ять років.*

*Місія школи полягає в забезпеченні якісної освіти дітям шкільного віку, створення умов для гармонійного розвитку їх талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування загальнолюдських цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.*

*Провідним засобом реалізації зазначеної місії основної школи є запровадження компетентнісного підходу у освітній процес шляхом формування ключових та загальнопредметних компетентностей. Також школа має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме: введення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд; надання здобувачам освіти можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо); продуктивна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та позанавчальної діяльності.*

*Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.* Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

*Очікувані результати навчання здобувачів освіти.* Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої</p>

		<p>думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних</p>

		інформаційних технологіях  Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.  Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.  Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.  Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.  Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії

		<p>раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при</p>

		<p>створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів є наскрізні лінії. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий

розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального середовища, окремі предмети, роботу в проектах, позакласну навчальну роботу.

<b>Наскрізна лінія</b>	<b>Коротка характеристика</b>
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>



Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

## Розділ 2.

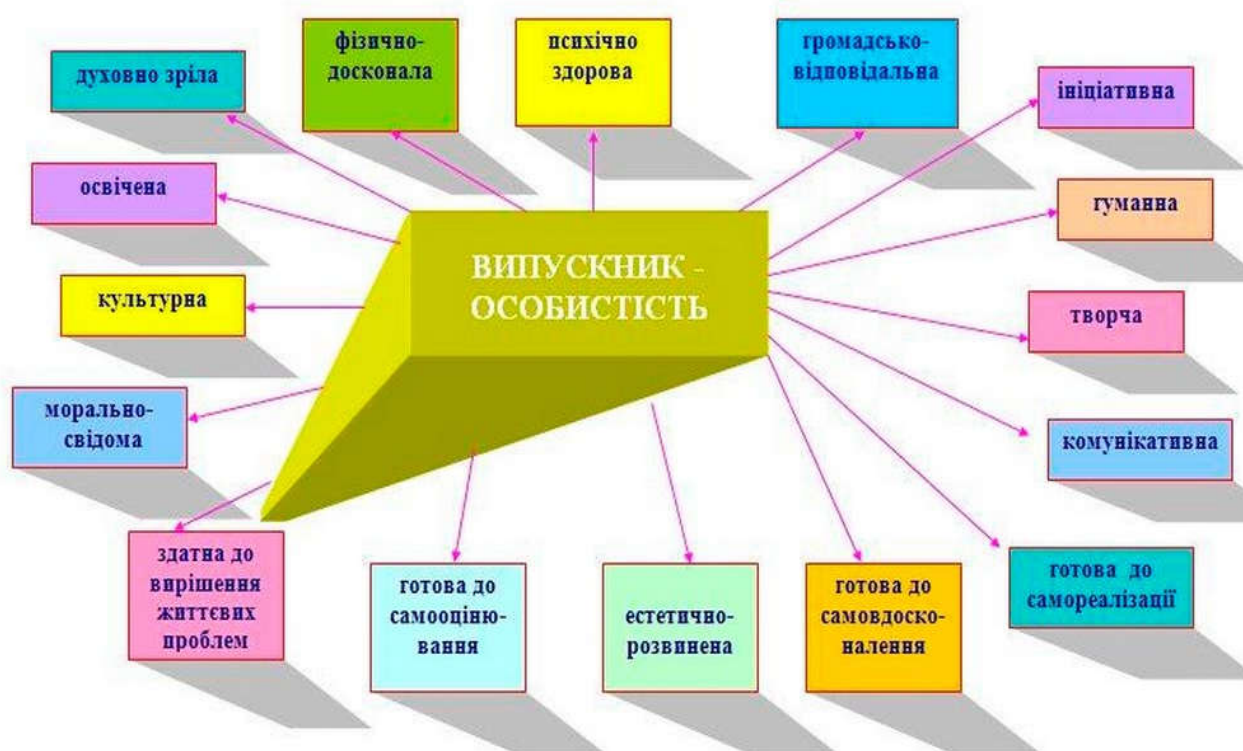
### Модель випускника школи.

Освітня програма передбачає, що знання та вміння, отримані здобувачем освіти, тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами; тому випускник школи II ступеня буде здатний вміло використовувати набуті життєві компетентності для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці, критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Випускник базової основної школи:

- володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів, успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;

- має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного);
- володіє основами комп'ютерної грамотності;
- знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати;
- оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей;
- дотримується правил культури поведінки і спілкування;
- веде здоровий спосіб життя;
- готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.



### Розділ 3

#### Цілі та завдання освітнього процесу школи

Освітній процес у школі II ступеня організовується відповідно до Закону України «Про освіту» та інших законодавчих актів, освітньої програми та спрямований на забезпечення засвоєння учнями обов'язкового змісту базової загальної освіти та досягнення результатів навчання, визначених Державним стандартом базової освіти.

*До основних завдань освітнього процесу у базовій школі належать наступні:*

- 1) забезпечення засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту базової середньої освіти на рівні вимог Державного освітнього стандарту;
- 2) забезпечення права дітей на вибір форм пізнавальної діяльності;
- 3) здійснення освітнього процесу відповідно до індивідуальних можливостей, інтересів, нахилів, здібностей здобувачів освіти;
- 4) формування інформаційно-навчального середовища, підвищення рівня інформаційно-комунікативної компетентності;
- 5) формування позитивної мотивації до навчання;
- 6) створення основи для адаптації здобувачів освіти до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- 7) забезпечення соціально-педагогічних відносин, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

## **Розділ 4**

### **Навчальний план та його обґрунтування**

Організація освітнього процесу в школі відповідно до чинного законодавства регламентується навчальним планом.

*Навчальний план школи II ступеня* визначає загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором, зокрема їх інтеграції; дає цілісне уявлення про зміст і структуру II рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, а також логічну послідовність їх вивчення, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Реалізація таких освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту як «Мови і літератури», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Математика», «Природознавство», «Технології», «Здоров'я і фізична культура» передбачається в навчальному плані школи II ступеня та охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та

варіативну складову, яка враховує освітні потреби здобувачів освіти та їхніх батьків.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 5-9-х класів складає 4243 години/навчальний рік:

- для 5-го класу – 414 годин/навчальний рік,
- для 6-го класу – 1052 години/навчальний рік,
- для 7-го класу – 1173 години/навчальний рік,
- для 8-го класу – 1190 годин/навчальний рік,
- для 9-го класу – 414 годин/навчальний рік.

Здобувачі освіти 5-9 класів навчаються за індивідуальним навчальним планом (менше 5 чол. у класі) за заявами батьків у приміщенні школи відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 12.01.2016 р. №8 (у редакції наказу МОН України від 10 липня 2019 р. № 955).

При визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти враховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість занять та форму навчання здобувачів освіти у:

5, 9 класах – 30 хв

6-8 класах – 45 хв

*Навчальний план зорієнтований на роботу основної школи за 5-денним навчальними тижнем.*

Детальний розподіл тижневого навантаження окреслено в навчальних планах.

## Навчальний план базової середньої освіти II ступеня

### загальноосвітньої школи с.Шкроби для 6-8 класів

*(Таблиця 1 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405)*

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		6	7	8
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5	2
	Українська література	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1.5
	Всесвітня історія	1	1	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	-
	Образотворче мистецтво	1	1	-
	Мистецтво	-	-	1
Математика	Математика	4	-	-
	Алгебра	-	2	2
	Геометрія	-	2	2
Природознавство	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	2
	Фізика	-	2	2
	Хімія	-	1,5	2
Технології	Трудове навчання	2	1	1
	Інформатика	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3
Разом		26,5+3	28+3	28.5+3
Основи християнської етики		1	1	-
Логічними стежками математики		-	1	1
Орфографічний практикум з української мови		-	1	1
Юний географ-краєзнавець		-	-	1
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27.5+3	31+3	31.5+3

Освітня галузь "Мови і літератури" реалізується через окремі предмети "Українська мова (мова і література)", "Зарубіжна література", "Іноземна мова".

Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметом "Історія України", "Всесвітня історія".

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через предмети «Музичне мистецтво» у 6-7 класах, «Мистецтво» у 8 класі, «Образотворче мистецтво» у 6-7 класах.

Освітня галузь «Математика» реалізується через предмети «Математика» у 6 класі, «Алгебра» та «Геометрія» у 7-8 класах.

Освітня галузь «Природознавство» реалізується через предмети «Біологія» у 6-8 класах, «Географія» у 6-8 класах, «Фізика» у 7-8 класах, «Хімія» у 7-8 класах.

Освітня галузь "Технології" реалізується через окремі предмети "Трудове навчання" та "Інформатика".

Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура".

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Варіативна складова навчального плану буде реалізована таким чином:

Клас	Курс за вибором, факультатив	Назва	Кількість годин
6	Курс за вибором	Основи християнської етики	1
7	Курс за вибором	Основи християнської етики	1
7	Факультативний курс	Орфографічний практикум з української мови	1
8	Факультативний курс	Орфографічний практикум з української мови	1
7	Факультативний курс	Логічними стежками математики	1
8	Факультативний курс	Логічними стежками математики	1
8	Факультативний курс	Юний географ-красзнавець	1

**Індивідуальний навчальний план  
для здобувача освіти 5 класу  
загальноосвітньої школи І-ІІ ст. с. Шкроби  
Царук Оксани Іванівни**

(прізвище, ім'я, по батькові )

(Таблиця 1 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Базовий компонент	Кількість годин на тиждень	Тривалість	Кількість уроків	
					I с.	II с.
Мови і літератури	Українська мова	3.5	1.2	30	29	34
	Українська література	2	0.5	30	12	14
	Іноземна мова	3	1.2	30	29	33
	Зарубіжна література	2	0.5	30	12	14
Суспільство -знавство	Історія України	1	0.5	30	12	14
	Всесвітня історія	-	-	-	-	-
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	0.2	30	5	5
	Образотворче мистецтво	1	0.2	30	5	5
Математика	Математика	4	1.2	30	29	33
	Алгебра	-	-	-	-	-
	Геометрія	-	-	-	-	-
Природо-знавство	Природознавство	2	0.8	30	19	22
	Біологія	-	-	-	-	-
	Географія	-	-	-	-	-
	Фізика	-	-	-	-	-
	Хімія	-	-	-	-	-
Технології	Трудове навчання	2	0.4	30	9	12
	Інформатика	1	0.5	30	12	14
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	0.3	30	7	8
	Фізична культура**	3	0.5	30	12	14
Разом		23.5+3	8		192	222

Освітня галузь "Мови і літератури" реалізується через окремі предмети "Українська мова (мова і література)", "Зарубіжна література", "Іноземна мова".

Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметом "Історія України».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через предмети «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

Освітня галузь "Математика" реалізується через однойменний предмет "Математика".

Освітня галузь "Природознавство" реалізуються через однойменний предмет "Природознавство".

Освітня галузь "Технології" реалізується через окремі предмети "Трудове навчання" та "Інформатика".

Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура".

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.



**Індивідуальний навчальний план  
для здобувача освіти 9 класу  
загальноосвітньої школи І-ІІ ст. с. Шкроби  
Рябчук Владислава Миколайовича**

(прізвище, ім'я, по батькові )

(Таблиця 1 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Базовий компонент	Кількість годин на тиждень	Тривалість	Кількість уроків	
					I с.	II с.
Мови і літератури	Українська мова	2	0.5	30	12	14
	Українська література	2	0.5	30	12	14
	Іноземна мова	3	0.5	30	12	14
	Зарубіжна література	2	0.5	30	12	14
Суспільство -знавство	Історія України	1.5	0.4	30	10	11
	Всесвітня історія	1	0.3	30	7	9
	Основи правознавства	1	0.4	30	10	11
Мистецтво*	Мистецтво	1	0.2	30	5	5
Математика	Алгебра	2	0.6	30	14	17
	Геометрія	2	0.6	30	14	17
Природо-знавство	Біологія	2	0.5	30	12	14
	Географія	1.5	0.4	30	10	11
	Фізика	3	0.8	30	19	22
	Хімія	2	0.5	30	12	14
Технології	Трудове навчання	1	0.2	30	5	5
	Інформатика	2	0.4	30	9	11
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	0.2	30	5	5
	Фізична культура**	3	0.5	30	12	14
Разом		33	8		192	222

Освітня галузь "Мови і літератури" реалізується через окремі предмети "Українська мова (мова і література)", "Зарубіжна література", "Іноземна мова".

Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметами "Історія України", "Всесвітня історія", "Основи правознавства".

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через предмет «Мистецтво».

Освітня галузь "Математика" реалізується через окремі предмети "Алгебра", "Геометрія".

Освітня галузь "Природознавство" реалізуються через однойменні окремі предмети "Біологія", "Географія", "Фізика", "Хімія".

Освітня галузь "Технології" реалізується через окремі предмети "Трудове навчання" та "Інформатика".

Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура".

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

## Розділ 5.

### Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій.

Основними формами організації освітнього процесу у 5-9 класах є різні типи уроків:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути уроки-подорожі, уроки-семінари, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності дітей в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності здобувачі освіти будуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму.

Практичне заняття - це така форма організації, в якій здобувачам освіти надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення здобувачів освіти з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання. Екскурсії в першу чергу покликані показати практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Для успішної реалізації освітніх програм, забезпечення якості знань здобувачів освіти в школі застосовуються інтерактивні, проєктні, інформаційні технології, ігрові технології, технології критичного мислення, технології особистіно зорієнтованого навчання.

Інтерактивні технології класифікуються на технології кооперативного навчання, технології колективно-групового навчання, технології ситуативного моделювання та технології опрацювання дискусійних питань.

Застосування таких технологій відкриває для здобувачів освіти можливості співпраці зі своїми ровесниками, дає змогу реалізувати природне прагнення кожної дитини до спілкування, сприяє досягненню вищих результатів засвоєння знань і формування вмінь. До технологій **кооперативного навчання** належать: робота в парах, ротаційні (змінювані) трійки, два-чотири-усі разом, робота в малих групах («Діалог», «Коло ідей», «Спільний проєкт», «Синтез думок», «Пошук інформації»). Сприяють розвитку спілкування, навиків аналізувати, висловлювати свою думку технології роботи в парах та малих групах на етапі засвоєння та закріплення нових знань, вмінь та навичок.

До технологій **колективно-групового** навчання належать: обговорення проблеми в загальному колі («Мікрофон», «Незакінчені речення»), мозковий штурм, «навчаючи – учусь». Технології «Мікрофон», «Незакінчені речення» доцільно застосовувати при актуалізації опорних знань, на етапі підсумку уроку, мотивації пізнавальної діяльності. Підвищує інтерес до здобуття знань, формує вміння структурувати, узагальнювати, аналізувати навчальний матеріал технологія «Навчаючи -учусь».

Серед технологій **ситуативного моделювання** виділяються симуляції або імітаційні ігри, спрощене судове слухання, розігрування ситуацій за ролями. Враховуючи потік інформаційного сучасного життя, в сучасний урок слід вплітати такі елементи: метод реклами, метод презентації, ток-шоу.

Учні 5-9 класів із задоволенням включаються в ігрову діяльність під час проведення уроку-казки, уроку-подорожі, уроку-аукціону. У 7 - 9 класах здобувачі самостійно вже можуть скласти рекламу до повторення якоїсь теми, презентацію з вивченого матеріалу.

Важливе місце серед технологій інтерактивного навчання належить технології **опрацювання дискусійних питань**. При правильній організації навчально-пізнавальної діяльності дискусія може виступити як метод засвоєння знань, закріплення їх, вироблення вмінь і навичок, як метод розвитку творчих здібностей і особистісних якостей здобувачів освіти. До цієї технології належать: метод «Прес», «Займи позицію», «Зміни позицію», дискусія.

Для навчання важливі й інші технології, а інтерактивні серед них займають чільне місце.

Значно стимулює розвиток пізнавального інтересу до навчання така інноваційна технологія як **метод проєктів**.

На уроках найефективніше можна використати дослідницькі, творчі, пошукові, прикладні, рольові види діяльності. За кількістю учасників проєкти

можуть бути індивідуальні, парні, групові, за тривалістю - короткотривалі, довготривалі, середньої тривалості.

Усі педагогічні технології при оптимальному застосуванні та поєднанні здатні значно підсилити ефективність освітнього процесу в основній школі.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

## Розділ 6

### Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Показники реалізації освітньої програми та система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

1. Кадрове забезпечення освітньої діяльності:

- підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя), атестація – 1 раз на 5 років;
- добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки;
- участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, коучингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року.

2. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності:

- Державний стандарт, навчальні програми, підручники, які мають гриф МОН;
- наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти – 1 раз на рік;
- наявність необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін – 1 раз на рік.

3. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільних кабінетів, класних кімнат, бібліотеки, їдальні, спортивного залу, наявність Інтернету – 2 рази на рік).

4. Якість проведення навчальних занять:

- вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років;
- тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою.

5. Моніторинг досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей):

- вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років;
- вивчення циклу предметів – за потребою;
- рівень виконання навчальних програм (грудень, травень);
- вивчення освітньої галузі – 1 раз на 5 років;
- різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці;
- тематичне – в кінці кожної теми;
- семестрове – в кінці кожного семестру;
- річне – в кінці навчального року;
- державна підсумкова атестація – в кінці навчального року;
- результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року;
- участь у спортивних змаганнях, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року.

6. Моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік).

7. Продовження навчання (аналіз вступу у заклади освіти - 1 раз на рік).

*Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти школи є:*

- 1) оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в школі;
- 2) постійний моніторинг змісту освіти; спостереження за реалізацією освітньої програми; моніторинг технологій навчання; моніторинг ресурсного потенціалу школи;
- 3) моніторинг управління ресурсами та процесами;
- 4) моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- 5) створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників;
- 6) контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- 7) розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.

*Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. Кожен здобувач освіти має право на справедливе, об'єктивне, добросовісне оцінювання навчальних досягнень.*

*Основні види оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів освіти:*

- формувальне ( поточне) оцінювання;
- підсумкове оцінювання ( семестрове та річне);
- державна підсумкова атестація учнів.

Формувальне та підсумкове оцінювання результатів навчання здобувачів освіти на предмет їх відповідності вимогам освітньої програми, вибір їх форм, змісту та способу здійснюють педагогічні працівники. Формувальне та семестрове оцінювання здійснюється за 12-бальною шкалою.

Річне оцінювання та державна підсумкова атестація здійснюється за 12-бальною шкалою оцінювання і відображається у таблиці і свідоцтві досягнень, що видається щорічно здобувачеві освіти.

Випускник школи II ступеня має пройти державну підсумкову атестацію . Зміст, форми і порядок проведення державної підсумкової атестації визначаються і затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Рівень досягнень здобувачів освіти також може вивчатись шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з окремих предметів; проведення контрольних випробувань здобувачів освіти, їх участі у предметних олімпіадах різного рівня, аналізу результатів здобувачів освіти з ДПА.

## Розділ 7

### Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Реалізація Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, відповідно до якого досягаються очікувані освітні результати та прогнозується якість освітніх послуг закладу загальної середньої освіти, забезпечується через навчальні програми, затверджені Міністерством освіти і науки України, та навчальні підручники, які зазначені у Переліку навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України, та відповідають змісту освітніх програм.

Здобувачі базової середньої освіти навчаються у загальноосвітній школі I-II ступеня с.Шкроби за програмами:

№	Предмет	Клас	Програма	Наказ	Посилання
1.	Українська мова	5-9	Українська мова. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	<a href="https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/11.-ukrayinska-mova-">https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/11.-ukrayinska-mova-</a>

			навчання		<a href="#">onovlena-programa-dlya-5-9-kl.docx</a>
2.	Українська література	5-9	Українська література. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 №804	<a href="https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20sere-dnya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/na-sajt-ukrayinska-literatura-5-9-z-chervonimdoc-2.pdf">https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20sere-dnya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/na-sajt-ukrayinska-literatura-5-9-z-chervonimdoc-2.pdf</a>
3.	Зарубіжна література	5-9	Світова література. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	<a href="https://osvita.ua/doc/files/news/561/56130/6-zarubizhna-literatura-5-9.docx">https://osvita.ua/doc/files/news/561/56130/6-zarubizhna-literatura-5-9.docx</a>
4.	Іноземна мова	5-9	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5 – 9 класи	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	<a href="https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20sere-dnya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf">https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20sere-dnya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf</a>
5.	Історія України	5-9	Історія України. Всесвітня історія 5–9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	<a href="https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20sere-dnya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/14.history-5-9klas-21.05.2017-finish.doc">https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20sere-dnya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/14.history-5-9klas-21.05.2017-finish.doc</a>
6.	Всесвітня історія	5-9	Історія України. Всесвітня історія 5–9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	<a href="https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20sere-dnya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/14.history-5-9klas-21.05.2017-finish.doc">https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20sere-dnya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/14.history-5-9klas-21.05.2017-finish.doc</a>
7.	Математика	5-9	Математика 5–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	<a href="https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20sere-dnya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/5-programa-z-matematiki.docx">https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20sere-dnya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/5-programa-z-matematiki.docx</a>
8.	Інформатика	5-7	Інформатика 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	<a href="https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20sere-dnya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/8-informatika.docx">https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20sere-dnya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/8-informatika.docx</a>
9.	Мистецтво	5-9	Мистецтво 5– 9 класи	Наказ	<a href="https://mon.gov.ua/storage/">https://mon.gov.ua/storage/</a>



			Навчальна програма Для загальноосвітніх навчальних закладів	МОН від 07.06.2017 № 804	<a href="http://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20sere&lt;br/&gt;dnya/programy-5-9-&lt;br/&gt;klas/onovlennya-12-&lt;br/&gt;2017/9-mistecztvo-5-&lt;br/&gt;9.docx">app/media/zagalna%20sere dnya/programy-5-9- klas/onovlennya-12- 2017/9-mistecztvo-5- 9.docx</a>
10.	Трудове навчання	5-9	Трудове навчання 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	<a href="https://mon.gov.ua/storage/&lt;br/&gt;app/media/zagalna%20sere&lt;br/&gt;dnya/programy-5-9-&lt;br/&gt;klas/onovlennya-12-&lt;br/&gt;2017/2-trudove-&lt;br/&gt;navchannya-5-9.doc">https://mon.gov.ua/storage/ app/media/zagalna%20sere dnya/programy-5-9- klas/onovlennya-12- 2017/2-trudove- navchannya-5-9.doc</a>
11.	Основи здоров'я	5-9	Основи здоров'я 5 –9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	<a href="https://mon.gov.ua/storage/&lt;br/&gt;app/media/zagalna%20sere&lt;br/&gt;dnya/programy-5-9-&lt;br/&gt;klas/30osnovizdorovya5-&lt;br/&gt;92017.docx">https://mon.gov.ua/storage/ app/media/zagalna%20sere dnya/programy-5-9- klas/30osnovizdorovya5- 92017.docx</a>
12.	Фізична культура	5-9	Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 5–9 класи	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407	<a href="https://mon.gov.ua/storag&lt;br/&gt;e/app/media/zagalna%20s&lt;br/&gt;erednya/programy-10-11-&lt;br/&gt;klas/2018-&lt;br/&gt;2019/01/16/fizichna-&lt;br/&gt;kultura-5-9.doc">https://mon.gov.ua/storag e/app/media/zagalna%20s erednya/programy-10-11- klas/2018- 2019/01/16/fizichna- kultura-5-9.doc</a>
13.	Природознавст во	5	Природознавство 5 клас Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	<a href="https://mon.gov.ua/storage/&lt;br/&gt;app/media/zagalna%20sere&lt;br/&gt;dnya/programy-5-9-&lt;br/&gt;klas/onovlennya-12-&lt;br/&gt;2017/12.prirodovnavstvo.d&lt;br/&gt;ocx">https://mon.gov.ua/storage/ app/media/zagalna%20sere dnya/programy-5-9- klas/onovlennya-12- 2017/12.prirodovnavstvo.d ocx</a>
14.	Біологія	6-9	Біологія 6– 9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	<a href="https://mon.gov.ua/storage/&lt;br/&gt;app/media/zagalna%20sere&lt;br/&gt;dnya/programy-5-9-&lt;br/&gt;klas/onovlennya-12-&lt;br/&gt;2017/15.biologiya-6-9.docx">https://mon.gov.ua/storage/ app/media/zagalna%20sere dnya/programy-5-9- klas/onovlennya-12- 2017/15.biologiya-6-9.docx</a>
15.	Географія	6-9	Географія. 6– 9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	<a href="https://mon.gov.ua/storage/&lt;br/&gt;app/media/zagalna%20sere&lt;br/&gt;dnya/programy-5-9-&lt;br/&gt;klas/geografiya-6-9-&lt;br/&gt;14.07.2017.pdf">https://mon.gov.ua/storage/ app/media/zagalna%20sere dnya/programy-5-9- klas/geografiya-6-9- 14.07.2017.pdf</a>
16.	Фізика	7-9	Фізика 7–9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	<a href="https://mon.gov.ua/storage/&lt;br/&gt;app/media/zagalna%20sere&lt;br/&gt;dnya/programy-5-9-&lt;br/&gt;klas/onovlennya-12-&lt;br/&gt;2017/7-fizika.doc">https://mon.gov.ua/storage/ app/media/zagalna%20sere dnya/programy-5-9- klas/onovlennya-12- 2017/7-fizika.doc</a>
17.	Хімія	7-9	Хімія. 7–9 класи Навчальна програма	Наказ МОН від	<a href="https://mon.gov.ua/storage/&lt;br/&gt;app/media/zagalna%20sere">https://mon.gov.ua/storage/ app/media/zagalna%20sere</a>

			для загальноосвітніх навчальних закладів	07.06.2017 № 804	<a href="https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serechnya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/10-ximiya-7-9.doc">dnya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/10-ximiya-7-9.doc</a>
18.	Інформатика	8-9	Програма курсу інформатика 5 – 9 класи Загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 2015	<a href="https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serechnya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/programa-informatika-5-9-traven-2015.pdf">https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serechnya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/programa-informatika-5-9-traven-2015.pdf</a>
19.	Основи правознавства	9	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 22.09.2016 № 1136	<a href="https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serechnya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/pravoznavstvo-9-8.docx">https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serechnya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/pravoznavstvo-9-8.docx</a>